

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 429/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Jablonskou, Letná 47, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 39 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Sd 15/2015-236 zo 17. augusta 2016 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 So 6/2017 z 28. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práva podľa čl. 39 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Sd 15/2015-236 zo 17. augusta 2016 (ďalej len „rozsudok

krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 So 6/2017 z 28. marca 2018 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“, spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia“). Uvedenie nesprávnej spisovej značky napadnutého rozsudku najvyššieho súdu „10/So/6/2007“ sťažovateľkou v petite sťažnosti ústavný súd považoval len za zrejmu nesprávnosť.

2. Z obsahu sťažnosti a jej prílohy vyplynulo, že krajský súd rozsudkom č. k. 6 Sd 15/2015-236 zo 17. augusta 2016 rozhodol v dôchodkovej veci sťažovateľky tak, že zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava (ďalej len „odporca“ alebo „Sociálna poisťovňa“) č. 485 411 1710 z 9. apríla 2005, potvrdil rozhodnutie odporcu č. 485 411 1710 0 – I. z 28. januára 2015 v spojení s rozhodnutím č. 485 411 1710 0 z 10. júna 2015, rozhodnutia odporcu č. 485 411 1710 0 – II., III., IV. z 28. januára 2015, rozhodnutie odporcu č. 485 411 1710 0 – V. z 28. januára 2015 v spojení s rozhodnutím č. 485 411 1710 0 z 10. júna 2015 a rozhodnutia odporcu č. 485 411 1710 0 – VI., VII., VIII., IX. z 28. januára 2015 a zároveň prerušil konanie o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. 485 411 1710 0 – X. z 28. januára 2015. Na základe odvolania sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10 So 6/2017 z 28. marca 2018 zrušil rozsudok krajského súdu v časti výroku o prerušení konania pre jeho nepreskúmateľnosť a vec mu vrátil na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti rozsudok krajského súdu potvrdil.

3. Sťažovateľka považuje rozhodnutia Sociálnej poisťovne o zvýšení jej starobného dôchodku, ktoré boli predmetom preskúmania krajským súdom a najvyšším súdom, za nepreskúmateľné a nezákonné, a v odôvodnení sťažnosti bližšie uviedla:

„Predmetom konania, ktoré touto ústavnou sťažnosťou napádame, sú: Žiadosť o prepočet priznanej sumy starobného dôchodku, zo dňa 28.10.2007 a Vyjadrenie k listu č. 485 411 1710 z 20.11.2007, zo dňa 10.01.2008 - ktorými sťažovateľka, v súlade s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o žiadala o prepočítanie sumy starobného dôchodku podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. od 11.1.2005 tak, ako to Sociálna poisťovňa deklaruje vo výroku rozhodnutia č. 485 411 1710 z 9 apríla 2005. Svoju žiadosť zdôvodnila tým, že podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení:

(1) Nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do roku 2023.

(2) Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

... Z obsahu spisového materiálu vyplývajú tieto nesporné skutočnosti:

- sťažovateľka odpracovala viac ako 20 rokov v zamestnaní zaradenom do II. pracovnej kategórie

- jej priemerný mesačný zárobok, k dátumu vzniku nároku na starobný dôchodok, činí

██████████.

- nárok na percentuálnu výmeru starobného dôchodku činí 80 %, z priemerného mesačného zárobku (PMZ).

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa nároky zamestnancov zaradených do II. pracovnej kategórie priznávajú do roku 2023. Jej nárokom pre určenie sumy starobného dôchodku, po odpracovaní viac ako 20 rokov v zamestnaní zaradenom do II. pracovnej kategórie, je percentuálna výmera 80 % z priemerného mesačného zárobku ██████████, k dátumu vzniku nároku na starobný dôchodok, t. j. čo činí: 80% z ██████████ = ██████████ (výška sumy starobného dôchodku podľa tohto odseku).

Sociálna poisťovňa ústredie, rozhodnutím č. 485 411 1710 0 z 9. apríla 2005, podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, jej priznala starobný dôchodok od 11. januára 2005 v sume ██████████ mesačne...

Zdôrazňujeme, že meritom sporu je neoprávnené určenie a priznanie sumy môjho starobného dôchodku podľa ust. § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom ust. § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nie je predmetom výroku rozhodnutia, nezohľadňuje nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie, ktoré sa priznávajú do roku 2023, a túto skutočnosť Sociálna poisťovňa ústredie v odôvodnení sporného rozhodnutia relevantným spôsobom, v súlade s ustanoveniami § 209 ods. 1, 4 zákona č. 461/2003 Z. z... vôbec neprezentuje a nekonkretizuje, naopak časti v odôvodnení rozhodnutia, nekorešpondujú s výrokom rozhodnutia, čím sa stáva rozhodnutie nepreskúmateľné.

... Nerešpektovaním zachovania nárokov sťažovateľky bolo porušené jej ústavné právo na primerané hmotné zabezpečenie, t. j. zabezpečenie, ktoré vyplýva z nárokov jej patriacich podľa čl. 39 Ústavy SR.

Rozdiel, medzi sumou starobného dôchodku stanovenou podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ktorá je vo výške [REDAKOVANÉ] mesačne a medzi jej priznanou a vyplácanou sumou starobného dôchodku podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vo výške [REDAKOVANÉ] mesačne, k 11.1.2005 predstavuje čiastku [REDAKOVANÉ], t. j. [REDAKOVANÉ] mesačne.

Keďže do dnešného dňa nedošlo k vydaniu rozhodnutia vo veci podľa žiadostí sťažovateľky, sú tu prietahy v konaní, ktorými bolo porušené jej základné ústavné právo podľa čl. 48 ods.2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

... Sťažovateľka má za to, že kľúčovým problémom v tejto veci je aplikácia § 274 z. č. 461/2003 Z. z. pre výpočet starobného dôchodku. Ak sa majú jej nároky zachovať, nesmie ani nezávislý súd opomenúť ani zdôvodnenie ku všetkým námietkam sťažovateľky, majúce navyše oporu v zákone o Sociálnom poistení, akým spôsobom jej boli nároky vyplývajúce zo zamestnania v II. pracovnej kategórii zachované. Ak je výklad tohto ustanovenia sporný, nesmie byť na ťarchu sťažovateľky a práve ústavný súd jej musí poskytnúť ochranu pri práve na súdnu a inú právnu ochranu podľa siedmeho oddielu Ústavy SR spojenú s porušením tohto práva. “

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd svojím rozhodnutím:

„-vyslovil, že nesprávnou aplikáciou ustanovenia § 274 z. č. 461/2003 Z. z. Zákona o sociálnom poistení boli Rozsudkami Krajského súdu v Košiciach č. 6Sd/15/2015-236 zo dňa 17.8.2016 a Najvyššieho súdu SR š. 10So/6/2007 zo dňa 28.3.2018 pri prepočítavaní starobného dôchodku, porušené práva sťažovateľky podľa čl. 39 Ústavy SR na primerané hmotné zabezpečenie, ako aj právo podľa čl. 48 na právnu ochranu

- zrušil rozsudky Krajského súdu v Košiciach č. 6Sd/15/2015-236 zo dňa 17.8.2016 a Najvyššieho súdu SR š. 10So/6/2007 zo dňa 28.3.2018

- priznal sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške, ktorá zodpovedá sume mesačne kráteného dôchodku - ██████ násobeného počtom mesiacov od 11.1.2005 do 23.4.2018.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť

len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Tvrdenia o porušení iných práv, ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť jej argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

8. Sťažovateľka v petite sťažnosti namieta porušenie základného práva podľa čl. 39 ústavy na primerané hmotné zabezpečenie, ako aj práva „*podľa čl. 48 na právnu ochranu*“ napadnutými rozhodnutiami. Podstatou sťažnosti je námietka nesprávneho výkladu a aplikácie ustanovenia § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a námietka nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí.

9. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

**K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu
č. k. 6 Sd 15/2015-236 zo 17. augusta 2016**

10. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmavať napadnutý rozsudok krajského súdu, keďže právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľky, ktoré ním údajne mali byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu a prostredníctvom odvolania najvyšší súd, pričom podanie odvolania sťažovateľka aj využila, hoci s nie priaznivým výsledkom. Sťažnosť bola preto v tejto časti odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

**K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom najvyššieho súdu
sp. zn. 10 So 6/2017 z 28. marca 2018**

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

12. Ústavný súd poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

13. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

14. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými závermi krajského súdu, vo vzťahu k námietkam sťažovateľky predovšetkým uviedol:

„Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis odporkyne, najvyšší súd zistil, že odporkyňa rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - I. zo dňa 28.01.2015 rozhodla podľa § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. a od 01.02.2015 zvýšila navrhovateľke starobný dôchodok na sumu [REDAKOVANÉ] mesačne. Ako vyplynulo z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22.08.2014 boli zrušené všetky rozhodnutia odporkyne č. 485 411 1710 0 zo dňa 13.12.2013 o zvýšení starobného dôchodku vydané pod č. I. - IX. zo dňa 05.12.2013 a vec vrátená odporkyni na ďalšie konanie. Z dôvodu, že nasledujúce rozhodnutia vedené pod bodom II. - IX. a rozhodnutia zo dňa 05.12.2013 sa týkali zvyšovania starobného dôchodku, súd zrušil aj tieto rozhodnutia. V súlade s právnym názorom krajského súdu odporkyňa opätovne rozhodla o výške starobného dôchodku.

Odvolací súd konštatuje, že odporkyňa vo veci rozhodnutia o starobnom dôchodku, jeho zvýšení a valorizovaní rozhodla v intenciách zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22.08.2014.

Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že starobný dôchodok navrhovateľke bol priznaný podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutím č. 485 411 1710 zo dňa 09.04.2005 od 11.01.2005 v sume [REDAKOVANÉ] mesačne. Uvedeným rozhodnutím bol starobný dôchodok určený s použitím ust. § 274 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., podľa ktorého suma starobného dôchodku, na ktorý vznikol nárok podľa ods. 1, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 100/1988 Zb., a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd 187/2005-35 zo dňa 10.11.2005 bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne zo dňa 09.04.2005 č. 495 411 1710 o priznaní starobného dôchodku od 11.01.2005 v sume [REDAKOVANÉ] mesačne. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 5So/5/2006 zo dňa 21.08.2007 potvrdil rozsudok krajského súdu. Rozhodnutie odporkyne sa stalo právoplatné dňa 14.09.2007.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že súdy rozhodli, že odporkyňa pri priznaní starobného dôchodku a určení sumy starobného dôchodku navrhovateľky postupovala v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom zabezpečení a sociálnom poistení.

Je nepochybné, že v súlade s ust. § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. suma starobného dôchodku navrhovateľky bola vypočítaná podľa obidvoch právnych predpisov (a to zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení) a z dôvodu, že suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 461/2003 Z. z. bola vyššia ako suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. bol starobný dôchodok navrhovateľky priznaný a vyplácaný podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

V tejto veci už nie je možné znovu rozhodovať o starobnom dôchodku navrhovateľky za daných skutkových okolností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 28.10.2007, ktorá bola doručená Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 05.11.2007, požiadala o prepočet starobného dôchodku s námietkou, že bola nesprávne vypočítaná výška starobného dôchodku rozhodnutím zo dňa 09.04.2005, pretože nebola zohľadnená doba zamestnania vykonávaná v II. pracovnej kategórii. Žiadosť navrhovateľka doplnila podaním zo dňa 10.01.2008, v ktorom namietala spôsob výpočtu starobného dôchodku v súlade s ust. § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. a žiadala opätovné prepočítanie starobného dôchodku a jeho následné zvýšenie prislúchajúce podľa osobitného predpisu.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - I. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 66 ods.3 zákona č. 461/2003 Z. z. od 01.02.2015 zvýšený starobný dôchodok na sumu [REDAKOVANÉ], -Sk mesačne.

V danom prípade, nakoľko starobný dôchodok navrhovateľky a jeho suma boli určené rozhodnutím odporkyne č. 485 411 1710 zo dňa 09.04.2005, rozhodla odporkyňa o žiadosti navrhovateľky zo dňa 28.10.2007 a 10.01.2008 o zvýšení sumy starobného dôchodku podľa § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., za obdobie dôchodkového poistenia získané po vzniku nároku na starobný dôchodok počas poberania starobného dôchodku, pretože nie je právny dôvod na iné zvýšenie sumy starobného dôchodku odo dňa jeho priznania. Starobný dôchodok bol zvýšený za obdobie dôchodkového poistenia získané po vzniku nároku na starobný dôchodok počas poberania starobného dôchodku od 11.01.2005 do 31.01.2005.

... Z dôvodu, že povinné dôchodkové poistenie navrhovateľky zaniklo 31.01.2005, dôchodok bol zvýšený v súlade s § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. od 01.02.2005. Suma starobného dôchodku sa zvýšila za obdobie dôchodkového poistenia získané počas poberania toho starobného dôchodku alebo jeho časti.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - II. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke zvýšený starobný dôchodok podľa § 293e zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 244/2005 Z. z. od 20.07.2005 na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - III. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. od 01.07.2006 zvýšený starobný dôchodok na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - IV. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. zvýšený starobný dôchodok od 01.07.2007 na sumu [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - V. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 293az zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 449/2008 Z. z. od 13.06.2008 zvýšený starobný dôchodok na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - VI. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov od 01.01.2010 zvýšený starobný dôchodok na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - VII. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov od 01.01.2011 zvýšený starobný dôchodok na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - VIII. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov zvýšený starobný dôchodok od 01.01.2012 na [REDACTED] mesačne.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - IX. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2013 od 01.01.2013 zvýšený starobný dôchodok na [REDACTED] mesačne.

Proti uvedeným valorizačným rozhodnutiam navrhovateľka odvolanie nepodala.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. v spojení s § 219 ods. 1 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach v časti o zastavení konania a potvrdení rozhodnutí odporkyne potvrdil ako vecne správny.

Napadnutým rozhodnutím č. 485 411 1710 0 - X. zo dňa 28.01.2015 bol navrhovateľke podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014 od 01.01.2014 zvýšený starobný dôchodok na [REDAKOVANÉ] mesačne a vdovský dôchodok na sumu [REDAKOVANÉ] mesačne.

Vzhľadom na námietky navrhovateľky bolo vydané zmenové rozhodnutie č. 485 411 1710 0 zo dňa 10.06.2015, ktorým bol navrhovateľke od 01.02.2005 zvýšený starobný dôchodok na sumu [REDAKOVANÉ] mesačne a ktorým bolo zmenené rozhodnutie č. 485 411 1710 0 - I. zo dňa 28.01.2015 a rozhodnutie č. 485 411 1710 0 zo dňa 10.06.2015, ktorým bol navrhovateľke od 13.06.2008, od 01.07.2008 a 01.01.2009 zo dňa zvýšený starobný dôchodok a ktorým bolo zmenené rozhodnutie č. 485 411 1710 0 - V. zo dňa 28.01.2015. Rozhodnutia boli zmenené z dôvodu opravy chýb.“

15. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že sťažostná argumentácia sťažovateľky nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

16. Poukazujúc na podrobné a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku ústavný súd na rozdiel od sťažovateľky nepovažuje závery najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené. Naopak, podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so všetkými skutočnosťami rozhodnými pre posúdenie sťažovateľkou uplatneného nároku na zvýšenie starobného dôchodku a aplikáciu príslušných zákonných ustanovení na daný prípad relevantným spôsobom

odôvodnil. Najvyšší súd podrobne odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, prečo potvrdil výroky rozsudku krajského súdu o zastavení konania a o potvrdení valorizačných rozhodnutí Sociálnej poisťovne ako vecne správne. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že sa konajúce súdy nedostatočne vysporiadali s jej námietkami, už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku, ktoré sú dostatočne odôvodnené.

17. Keďže preskúmaním postupu a napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd nezistil nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu jej základného práva „*podľa čl. 48 na právnu ochranu*“ ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, keďže z petitu sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nie je možné zistiť ani len to, porušenie ktorého z atribútov tohto základného práva zaručeného čl. 48 ústavy sťažovateľka namieta.

19. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010,

IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2018